

İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının Ticarət və İnkişaf Bankının Nizamnaməsinin təsdiq edilməsi haqqında

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 4-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının Ticarət və İnkişaf Bankının Azərbaycan Respublikası tərəfindən 2012-ci il sentyabrın 28-də Bakı şəhərində imzalanmış Nizamnaməsi təsdiq edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 15 fevral 2013-cü il
№ 557-IVQ

İƏT Ticarət və İnkişaf Bankının Nizamnaməsi

Bu Nizamnamə 2005-ci il 3 avqust tarixində üç üzv-ölkələrin parlamentləri tərəfindən təsdiq edilməklə qüvvəyə minmişdir.

İQTİSADI ƏMƏKDAŞLIQ TƏŞKİLATININ TİCARƏT VƏ İNKİŞAF BANKININ NİZAMNAMƏSİ

İran İslam Respublikası, Pakistan İslam Respublikası və Türkiyə Respublikası (üzlər) regiondaxili ticarəti və iqtisadi əməkdaşlığı təşviq etməklə, İƏT ölkələrinin iqtisadi inkişafını sürətləndirmək məqsədi ilə İzmir Sazişində ifadə olunmuş prinsiplərin əsasında "İƏT Ticarət və İnkişaf Bankı" adlı bankı təsis etmək razılığına gəlmişlər. Beləliklə, burada razılıq əldə edilmişdir ki, İƏT Ticarət və İnkişaf Bankı (bundan sonra-Bank) aşağıdakı müddəalara uyğun olaraq təsis edilsin və fəaliyyət göstərsin:

I Fəsil

Məqsədlər, funksiyalar, səlahiyyətlər və üzvlük

Maddə 1

Məqsədlər

Bank İƏT-in üzv-ölkələrinin iqtisadi inkişafını sürətləndirmək və regiondaxili ticarəti genişləndirmək üçün maliyyə alətlərini təşəbbüs, təşviq və təmin etmək məqsədi ilə resurslar səfərbər edir.

Maddə 2

Funksiya və səlahiyyətlər

Bank aşağıdakı funksiya və səlahiyyətlərə malikdir:

1. İƏT ölkələrində inkişaf layihələrini və regiondaxili ticarəti maliyyələşdirmək;
2. milli və beynəlxalq maliyyə institutları ilə əməkdaşlıq etmək və öz əməliyyatları üçün bu institutlardan maliyyələşdirmə kanalları kimi istifadə etmək;
3. mühüm məqsədlər üçün xüsusi fondlar yaratmaq və Rəhbərlər Şurası tərəfindən təsdiq edilmiş qaydalara uyğun olaraq əməliyyatlar aparmaq;
4. resurslar səfərbər etmək üçün istənilən bank fəaliyyətini həyata keçirmək və öz məqsədlərinə nail olmaq üçün tələb edilən və ya yardımçı olan digər bank xidmətlərini göstərmək.

Maddə 3

Üzvlük

Bankın üzləri aşağıdakılardır:

1. İƏT-in üzv-ölkələrinin hökumətləri;
2. istənilən üzv-ölkənin bankları və digər maliyyə institutları (müvafiq hökumətlərin razılığı ilə) o şərtlə ki, İƏT-i təsis edən üç üzvü, yəni İran İslam Respublikası, Pakistan

İslam Respublikası və Türkiyə Respublikası həmişə bərabər sayda səhmlərə malik olacaq və onların məcmu səhmlərinin sayı hər zaman Bankın kapitalının əsas hissəsini təşkil edəcəkdir;

3. bütün səhmdarların siyahısı bu Nizamnaməyə əlavə edilir və vaxtaşırı olaraq yenilənir.

II Fəsil **Maliyyə resursları**

Maddə 4 **Nizamnamə və abunə kapitalı**

1. Bankın maliyyə vahidi ECO Unitdir (E.U.). Hər E.U. Beynəlxalq Valyuta Fondunun (İMF) bir Xüsusi Borcalma Hüququnun (SDR) ekvivalentidir.

2. Bankın nizamnamə kapitalı 10.000 səhmə bölünmüş 1.000⁽¹⁾ milyon E.U təşkil edir və hər bir səhmin nominal dəyəri 100.000 E.U-dur. Qeyd edilən nizamnamə kapitalının 700 milyon E.U. hissəsi Rəhbərlər Şurasının yekdil qərarı ilə üzv-ölkələr tərəfindən ödənilir və bu ödəniş Rəhbərlər Şurasının şərtləri ilə həyata keçirilir.

3. Nizamnamə kapitalının 300 milyon E.U. məbləğində hissəsinə təsis edən üzvlər abunə olur və aşağıdakı qaydada ödəyir:

1. aşağıda göstərilən 44-cü maddənin müddəalarına müvafiq olaraq, bu Nizamnamə qüvvəyə mindiyi tarixdən (təsis tarixi) 90 (doxsan) gün ərzində 90⁽²⁾ milyon E.U. ekvivalenti təsis edən üzvlər tərəfindən bərabər məbləğlərlə ödənilir;

2. 210⁽²⁾ milyon E.U. ekvivalenti ardıcıl on illik bərabər hissələrlə təsis tarixindən 12 (on iki) təqvim ay sonrakı tarixdən başlayaraq ödənilir. Bununla yanaşı, Rəhbərlər Şurası maliyyələşdirən üzvlər tərəfindən abunə kapitalının ödənilməsinin yuxarıda təqdim olunan qrafikdən daha tez həyata keçirilməsi haqqında qərar verə bilər.

4. Yeni üzvlər qəbul edildikdə, onların abunə kapitalının şərtləri Rəhbərlər Şurası tərəfindən müəyyən edilir;

5. Nizamnamə kapitalı və ya onun abunə hissəsi Rəhbərlər Şurası tərəfindən səsvermə yolu ilə artırıla bilər. Təsis edən üzvün hər biri 3-cü maddənin müddəalarına uyğun olaraq belə artımın abunəsini bərabər şəkildə ödəyir.

6. Kapital üzrə bütün ödənişlər üzvlər tərəfindən SDR səbətinin valyutaları ilə ödənilir.

⁽¹⁾ a. Rəhbərlər Şurası 2011-ci il 25 fevral tarixində Bankın nizamnamə kapitalının bir milyard (1.000.000.000) E.U-dan bir milyard əlli milyon (1.050.000.000) E.U-ya qədər artırılması haqqında qərar qəbul etmişdir (BoG/2011-08, Qərar № 02).

b. Rəhbərlər Şurası 2012-ci il 5 yanvar tarixində Bankın nizamnamə kapitalını bir milyard əlli milyon (1.050.000.000) E.U-dan bir milyard səksən iki milyon beş yüz min (1.082.500.000) E.U-ya qədər artırılması haqqında qərar qəbul etmişdir (BG-VWM-2012, Qərar № 01).

⁽²⁾ Nizamnaməyə 1996-cı il 11 may tarixində edilmiş düzəlişə müvafiq olaraq 90 milyon E.U. 60 milyon E.U. ilə əvəz edilmiş, 210 milyon E.U. isə 240 milyon E.U. ilə əvəz edilmişdir.

Maddə 5

Əsas kapitalla dair şərtlər

1. Əsas kapitalın səhmləri girova qoyulmur və üzv-ölkənin tövsiyəsi ilə Rəhbərlər Şurasının yekdil təsdiqi halı istisna olmaqla, səhmlər köçürülmür.
2. Səhmlərə görə üzvün öhdəliyi abunə kapitalının ödənilməmiş hissəsi ilə məhdudlaşdırılır.
3. Yalnız üzv olmaq səbəbi ilə heç bir üzv Bankın öhdəliklərinə cavabdeh deyildir.

III Fəsil

Əməliyyatlar

Maddə 6

Maliyyələşmə məsələləri

1. Bank əməliyyatlarını həyata keçirərkən, müvafiq olaraq aşağıdakılara diqqət yetirilir:
 1. maliyyələşdirilmə ilə bağlı öz maraqlarını qorumaq;
 2. resursları alanlar və olduğu halda onların zəminləri müqavilə üzrə öz öhdəliklərini yerinə yetirməyə qadir olacağına fikir vermək;
 3. İƏT-in üzv-ölkələrinin iqtisadiyyatlarının bir-birini tamamlaması məqsədinin təşviqi;
 4. iqtisadi və sosial inkişaf və gəlirli iş yerləri üçün imkanların genişləndirilməsi vasitəsilə İƏT üzv-ölkələrinin əhalisinin rifahının təşviqi;
 5. İƏT-in üzv-ölkələrindən alqı-satqını aparmağa üstünlük verməklə, İƏT regionunda iqtisadi inkişafın təşviqi.
2. Mümkün olduğu hallarda, Bank İƏT-in üzv-ölkələrinin iqtisadi əməkdaşlığını təşviq edən və gücləndirən layihələrə prioritet verir.
3. Bank layihənin cəmi dəyərinin xarici valyuta komponentini maliyyələşdirə bilər və həmçinin Direktorlar Şurası tərəfindən vaxtaşırı təsdiq edilən qaydalar əsasında yerli valyuta komponentinin maliyyələşdirilməsini təmin edə bilər.

Maddə 7

Səhmdar kapitalda iştirak

Bankın digər təşkilatların səhmlərinə yatırımı Bankın ödənilmiş kapitalının 25%-dən⁽³⁾ çox olmamalıdır.

Maddə 8

Yerli qaydaların tətbiq edilməsi

Bank istənilən ölkədə və istənilən formada aparılan əməliyyatların həmin ölkənin qanunları ilə əhatə olunacağını və qorunacağını təmin edir.

⁽³⁾ Nizamnaməyə 1996-cı il 11 may tarixində edilmiş düzəlişə müvafiq olaraq 25 faiz 20 faizlə əvəz edilmişdir.

IV Fəsil Valyuta

Maddə 9 Valyuta məzənnəsinin müəyyən edilməsi

1. Valyuta məzənnəsinin müəyyən edilməsi və ya valyuta məzənnəsi ilə bağlı hər hansı məsələlərin həlli Bank tərəfindən beynəlxalq məzənnə kursu əsasında həyata keçirilir. Belə bir müəyyənləşdirməni həyata keçirmək üçün Bank ehtiyac olduqda Beynəlxalq Valyuta Fondundan (IMF) məlumat ala bilər.

2. Bu Nizamnaməyə uyğun olaraq hər hansı valyutanın sərbəst konvertasiyalı olub-olmadığını müəyyən etmək zərurəti yarandıqda belə müəyyənləşdirmə Bank tərəfindən aparılır. Bank zəruri hesab etdiyi zaman belə müəyyən etmə üçün Beynəlxalq Valyuta Fondundan məsləhət alın bilər.

Maddə 10 Valyutaların istifadə edilməsi və konvertasiyası

1. Ölkə daxilində toplanmış vəsaitlərin konvertasiya olunması ölkənin qaydaları ilə şərtləndirildiyi halda, üzv-ölkə Bankın tələbi ilə öz valyutasını Bank tərəfindən sərbəst konvertasiya olunan valyutaya çevrilməsinə yardım edir.

2. Bank tərəfindən Bankda qəbul edilən sərbəst konvertasiyalı valyutada gəlirlərin köçürülməsinə və kapitalın qaytarılmasına İƏT-nin üzv-ölkələri tərəfindən heç bir məhdudiyət qoyulmur.

Maddə 11 Əməliyyatların valyutası

Bankın xarici valyutada resursları SDR-i təşkil edən valyutalarda və ya E.U.-da göstərilir və ödənilir. Banka olan bütün xarici valyuta öhdəlikləri sərbəst konvertasiya edilən və Bank tərəfindən qəbul edilən valyutalarda ödənilir.

V Fəsil Təşkilati məsələlər və idarəetmə

Maddə 12 Struktur

Bankın Rəhbərlər Şurası, Direktorlar Şurası, prezidenti, vitse-prezidentləri, auditorları, müfəttişləri və lazım ola biləcək digər işçiləri və işçi heyəti var. Rəhbərlər, direktorlar, prezident və vitse-prezidentlər üzv-ölkələrin vətəndaşları olmalıdırlar.

Maddə 13 Rəhbərlər Şurası

Tərkibi

1. Hər üzv-ölkə Rəhbərlər Şurasında təmsil olunur, bir Rəhbər və bir Alternativ Rəhbər təyin edir. Bankın nizamnamə kapitalında iştirak edən üzv-ölkənin bankları və digər maliyyə institutları öz hökumətlərinin təyin etdiyi Rəhbər tərəfindən təmsil olunur.

2. Hər Rəhbər və hər Alternativ Rəhbər təyin edən üzvün istəklərinə müvafiq olaraq fəaliyyət göstərir. Rəhbərin olmadığı hal istisna olmaqla, heç bir Alternativ Rəhbər səs verə bilməz. İllik toplantıda Şura bir Rəhbəri sədr kimi təyin edir. Həmin sədr növbəti illik toplantıda yeni Sədrin seçilməsinə qədər bu vəzifədə qalır.

3. Rəhbərlər və Alternativ Rəhbərlər Bankdan öz fəaliyyətinə görə pul almırlar, lakin Bank icaslarda iştirak etməklə bağlı əsaslandırılmış xərcləri ödəyə bilər.

Maddə 14

Rəhbərlər Şurası: Səlahiyyətlər

1. Bankın bütün səlahiyyətləri Rəhbərlər Şurasına verilir.

2. Rəhbərlər Şurası Direktorlar Şurasına aşağıdakılar istisna olmaqla, öz səlahiyyətlərinin bir qismini və ya hamısını verə bilər:

1. Bankın nizamnamə kapitalının azaldılması və ya çoxaldılması;

2. yeni üzvlərin qəbul edilməsi və onların qəbul edilmə şərtlərinin müəyyən edilməsi;

3. Direktorlar Şurası və ya başqaları tərəfindən tələb olduqda bu Nizamnamənin şərh edilməsi və ya tətbiqinə dair qərarın verilməsi;

4. digər beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq razılaşmalarının bağlanmasına icazənin verilməsi;

5. Bankın prezidentinin seçilməsi;

6. Direktorların əmək haqlarının və prezidentin əmək müqaviləsində əmək haqqının və digər şərtlərin müəyyən edilməsi;

7. auditorların hesabatına baxdıqdan sonra Bankın mühasibat balansını və gəlirlər və xərclər hesabatının təsdiq edilməsi;

8. Bankın rezervlərinin və gəlirlərinin paylanılmasının müəyyən edilməsi;

9. Direktorlar Şurası və ya üzv tərəfindən təklif alındıqda, bu Nizamnaməyə düzəlişin edilməsi;

10. Bankın əməliyyatlarının ləğv edilməsinə və Bankın aktivlərinin paylanılmasına dair qərarın qəbul edilməsi;

11. bu Nizamnamədə Rəhbərlər Şurasının kompetensiyasına aid edilmiş hər hansı digər səlahiyyətlərin həyata keçirilməsi və ya Direktorlar Şurası tərəfindən hər hansı digər məsələ üzrə müraciət olunduqda qərarın verilməsi.

3. Rəhbərlər Şurası və səlahiyyətləri çərçivəsində Direktorlar Bankın fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün lazım olan qaydaları, o cümlədən işçilərin təqaüdləri və digər mənfəətlərə dair qaydaları qəbul edə bilər.

4. Bu maddənin 2-ci və 3-cü paragrafları ilə Direktorlar Şurasının sərəncamına verilmiş istənilən məsələlər üzrə qərar vermə səlahiyyəti Rəhbərlər Şurasında saxlanılır.

Maddə 15

Rəhbərlər Şurası: Prosedurlar

1. Rəhbərlər Şurası illik iclaslar, həmçinin Rəhbərlər Şurası tərəfindən zəruri hesab edilən və ya Direktorlar Şurası tərəfindən çağırılan digər iclaslar keçirir. Rəhbərlər Şurası və ya istənilən təsisçi üzvü təmsil edən Rəhbər tərəfindən tələb olunduqda, Direktorlar Şurası tərəfindən Rəhbərlər Şurasının iclası çağırıla bilər.

2. Rəhbərlər Şurasının iclasında İƏT-ni təsis edən üzvləri təmsil edən hər üç Rəhbər və hər hansı bir rəhbərin olmadığı halda onu əvəz edən Alternativ Rəhbər daxil olmaqla rəhbərlərin sadə səs çoxluğu kворum təşkil edir.

3. Rəhbərlər Şurası tərəfindən belə bir prosedur müəyyən edilir ki, onun vasitəsilə Direktorlar Şurası, belə bir addımı məqsədamüvafiq hesab etdiyi təqdirdə, Rəhbərlər Şurası toplanılmadan xüsusi məsələlərə dair rəhbərlərin səslerini toplaya bilər.

Maddə 16

Direktorlar Şurası

1. Direktorlar Şurası maksimum altı direktor və altı alternativ direktordan ibarətdir. İƏT-ni təsis edən üzvlərin hər biri bir direktor və bir alternativ direktor təyin edir. Digər ən azı 15% səsvermə hüquqlarına və ya Rəhbərlər Şurası tərəfindən müəyyən edilə bilər digər minimum hüquqlara malik üzvlərə bir direktor və bir alternativ direktor təyin etmək hüququ verilir.

2. Direktorlar və alternativ direktorlar öz vəzifələrinə 3 (üç) il müddətinə təyin edilirlər və yenidən təyin edilə bilərlər. Onları əvəz edən şəxslər təyin olunana kimi direktorlar öz vəzifələrini yerinə yetirirlər. Direktor vəzifəsi direktorun səlahiyyət müddətinin başa çatmasından əvvəl doxsan 90 (doxsan) gündən çox vakant qaldığı təqdirdə, qalığı müddət üçün əvəzedici şəxs keçmiş Direktoru təyin etmiş üzv tərəfindən təyin olunur və ya seçilir.

Maddə 17

Direktorlar Şurası: Səlahiyyətlər

Direktorlar Şurası Bankın əməliyyatlarına görə cavabdehlik daşıyır və bu məqsədlə bu Nizamnamədə birbaşa olaraq ona təyin edilmiş vəzifələrdən başqa Rəhbərlər Şurası tərəfindən ona həvalə edilmiş vəzifələri həyata keçirir, o cümlədən:

i - Rəhbərlər Şurasının ümumi istiqamətlərinə uyğun olaraq Bankın fəaliyyətinə və əməliyyatlarına dair qərarların qəbul edilməsi;

ii - hər illik toplantıda Rəhbərlər Şurasının təsdiqi məqsədi ilə hər maliyyə ili üçün hesablara təqdim etmək;

iii - Bankın büdcəsini təsdiq etmək;

iv - bu Nizamnaməyə hər hansı düzəlişin edilməsi üzrə təklifi Rəhbərlər Şurasına təqdim etmək;

v - Bankın fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün zəruri olan və ya uyğun olan filialları, törəmə təşkilatları və nümayəndəlikləri təsis etmək.

Maddə 18

Direktorlar Şurası: Prosedurlar

Direktorlar Şurası Bankın fəaliyyəti tələb etdiyi sayda, lakin ildə ən azı 6 dəfədən az olmamaq şərtilə, iclaslar keçirir.

Maddə 19

Səsvermə

Rəhbərlər və direktorlar şuralarının qarşısında duran bütün məsələlər üzrə səsvermələr 85 faizdən az olmayan səs çoxluğu ilə həll edilir. Hər səhm bir səsə bərabərdir.

Maddə 20

İdarəetmə

Prezident

1. Bankın Prezidenti Rəhbərlər Şurası tərəfindən təyin edilir. Prezident öz vəzifələrini icra etdiyi müddətdə rəhbər və ya direktor və ya onların alternativləri ola bilməz.

2. Birinci Prezidentin vəzifə müddəti beş 5 (beş) ildir. Hər növbəti Prezident dördillik müddətə təyin olunur. Lakin Rəhbərlər Şurasının qərarı olduğu halda, o öz vəzifəsini tərk etməlidir.

3. Direktorlar Şurasının iclasları prezidentin sədrliyi altında aparılır, lakin onun səsvermə hüququ yoxdur. O, Rəhbərlər Şurasının iclaslarında iştirak edə bilər, lakin səs vermir.

4. Prezident Bankın qanuni nümayəndəsidir.

5. Prezident Bankın ali rəsmisidir və Direktorlar Şurasının rəhbərliyi altında Bankın cari fəaliyyətini idarə edir. Bankın təsdiq etdiyi qaydalara müvafiq olaraq Prezident işçilərin və işçi heyətinin təşkilinə, təyin olunmasına və işdən azad olunmasına görə məsuldur.

6. İşçiləri və işçi heyətini təyin edərkən, Prezident səmərəlilik və texniki kompetensiyanın ən yüksək standartlarının təmin olunmasının vacibliyi və labüdlüyünü nəzərə alaraq, personalın və işçi heyətin işə götürülməsində İƏT-in üzv-ölkələrinin nümayəndələri arasında bərabərlik prinsipinə riayət edir.

Maddə 21

İdarəetmə

Vitse-prezidentlər

1. Bank prezidentinin təqdimatı əsasında Direktorlar Şurası tərəfindən ən azı üç vitse-prezident təyin edilir. Onlardan hər biri müvafiq təsisçi ölkənin vətəndaşı olmalıdır,

vəzifəsini 5 (beş) il müddətində icra edir və bankın idarə olunmasında Direktorlar Şurası tərəfindən vaxtaşırı müəyyən edilə bilən vəzifə və funksiyaları həyata keçirir. Prezident olmadıqda, prezident tərəfindən namizədliyi irəli sürülmüş vitse-prezidentlərdən biri onun vəzifələrini icra edir və funksiyalarını həyata keçirir. Vəzifəsini icra etdiyi dövr ərzində vitse-prezident rəhbər və ya direktor ola bilməz.

2. Vitse-prezidentlər Direktorlar Şurasının iclaslarında iştirak edir, lakin belə hallarda səsvermə hüququna malik deyillər.

Maddə 22

Bankın beynəlxalq xüsusiyyəti və siyasi fəaliyyətə qoyulan qadağa

1. Bank onun məqsəd və funksiyalarına hər hansı şəkildə xələl gətirə biləcək, onları məhdudlaşdıracaq, birbaşa istiqamətindən yayındıra biləcək və ya digər qaydada dəyişdirə biləcək kredit və ya yardım qəbul etmir.

2. Bank onun prezidenti, vitse-prezidentləri, direktorları, rəsmiləri və işçi heyəti onun hər hansı üzvünün siyasi fəaliyyətinə müdaxilə etmir və ya qərarlarında üzvün siyasi fikirlərinin təsirinə düşmür. Bank beynəlxalq səviyyədə qəbul edilmiş maliyyə qaydalarına, proseduralarına və standartlara riayət edir və qəbul edilən qərarlara yalnız kommersiya və iqtisadi mülahizələr təsir edir.

3. Bankın prezidenti, vitse-prezidentləri, rəsmiləri və işçi heyəti vəzifələrini icra etdikdə hər hansı digər qurum deyil, yalnız Bank qarşısında öhdəlikləri olacaqdır. Bankın hər bir üzvü öz səlahiyyətinin beynəlxalq xüsusiyyətinə hörmət edir və bu səlahiyyətlərin icrasında onlara təsir etmək cəhdlərindən özünü gözləyir.

Maddə 23

Bankın ofisi

1. Bankın baş ofisi Türkiyə Respublikasında yerləşir və bank fəaliyyətə başladığından 6 (altı) ay müddətində İran və Pakistanda öz filiallarını açır. Qarşılıqlı razılaşma əsasında digər üzv ölkələrdə də onların iqtisadi və kommersiya dayanıqlılığı nəzərə alınmaqla filiallar açıla bilər.

2. Bank məlumat mübadiləsi ilə əlaqədar və ya digər məqsədlər üçün bu Nizamnaməyə uyğun olaraq və Rəhbərlər Şurasının razılığı əsasında digər təşkilatlarla razılığa gələ bilər.

3. Direktorlar Şurası Bankın digər nümayəndəliklərinin açılmasına dair qərar verə bilər. Bu təkliflə bağlı 85% səs çoxluğu yığılmayıb, 51% səs çoxluğu əldə olunarsa, təklif baxılması üçün Rəhbərlər Şurasına təqdim oluna bilər və Rəhbərlər Şurası 19-cu maddənin tələblərindən asılı olmayaraq, sadə səs çoxluğu ilə qərar qəbul edir.

Maddə 24

Maliyyə ili

Bankın maliyyə ili yanvarın 1-də başlayır və dekabrın 31-də bitir.

Maddə 25

Əlaqə kanalı, depozitarilər

1. Hər üzv müvafiq rəsmi qurum müəyyən edir ki, Bank onunla bu Nizamnamə ilə bağlı istənilən məsələ üzrə əlaqə saxlaya bilsin.
2. Bankın üzvünə aid olan valyutanın və həmçinin Bankın digər aktivlərinin saxlanması üçün hər üzv-ölkə öz Mərkəzi Bankını və ya Bankla razılıq əldə edərək digər agentliyini depozitari kimi təyin edir.

Maddə 26 Auditorlar – hesabatlar

1. Direktorlar Şurası tərəfindən müəyyən edilmiş mütəmadi əsasda Bankın fəaliyyətini audit etmək və Direktorlar Şurasına hesabat vermək üçün Direktorlar Şurasının təqdimatı və Rəhbərlər Şurasının təsdiqi ilə üzv ölkədə qeydiyyatdan keçmiş beynəlxalq nüfuzu olan ixtisaslaşmış xarici auditorlar 1 (bir) il müddətinə təyin edilir və Direktorlar Şurası tərəfindən təsdiq edilmiş qayda və şərtlərlə yenidən təyin olunur.
2. Bank öz hesabları üzrə audit edilməmiş illik hesabatı öz üzvlərinə və İƏT-nin Katibliyinə təqdim edir və bu hesabatları nəşr edir. Həmçinin, Bank əməliyyatlarının nəticələri haqqında məlumatları rüblük üzvlərinə göndərir.
3. Bundan əlavə Bank öz vəzifə və məqsədlərinin həyata keçirilməsi üçün tələb olunan digər hesabatları nəşr edir. Belə hesabatlar Bankın üzvlərinə və İƏT-nin Katibliyinə təqdim olunur.

Maddə 27 Təmiz gəlirin bölüşdürülməsi

Bankın adi maliyyə əməliyyatlarından əldə edilmiş təmiz gəlirin hansı hissəsi ehtiyata veriləcəyini Rəhbərlər Şurası hər il müəyyən edir, o şərtlə ki, Bankın ümumi rezervlərinin miqdarı abunə kapitalının 25 (iyirmi beş) faizinə çatmayınca təmiz gəlirin heç bir hissəsi üzvlərə gəlir kimi paylanılmır.

VI Fəsil Bankdan çıxma və bankın əməliyyatlarının ləğvi

Maddə 28 Çıxma

1. Bu Nizamnamənin qüvvəyə minməsindən sonra 6 (altı) ay müddətində Rəhbərlər Şurası Bankdan üzvün çıxmasını tənzimləyən şərtləri və lazımı qaydaları qəbul edir. Ondan sonra qeyd edilən şərtlər və müvafiq qaydalar bu Nizamnamənin ayrılmaz tərkib hissəsi olur.
2. Üzv bu Nizamnamə üzrə öz öhdəliklərini və vəzifələrini yerinə yetirə bilmədiyi halda, bu məsələnin həll edilməsi üçün Bank tərəfindən görülməli müvafiq tədbirlərlə bağlı Rəhbərlər Şurası qərar verir.

Maddə 29

Əməliyyatların müvəqqəti dayandırılması

Fövqəladə hallarda Direktorlar Şurası ümumi və ya müəyyən sahəyə aid olan yeni öhdəliklərlə əlaqədar əməliyyatları müvəqqəti olaraq dayandıraraq, Rəhbərlər Şurası tərəfindən məsələyə baxılmasını və qərarın verilməsini gözləyə bilər.

Maddə 30

Əməliyyatların dayandırılması

1. İƏT-nin üzv ölkələrinin hökumətləri Rəhbərlər Şurasının qərarı ilə Bank əməliyyatlarını dayandırmaq qərarına gəldikdə, aktivlərin reallaşdırılması, saxlanması və qorunması, öhdəliklərin yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar fəaliyyət istisna olmaqla Bank bütün əməliyyatları dayandırır.

2. Belə öhdəliklərin nizamlanması və aktivlərin paylanılmasına qədər Bank mövcudluğunu davam etdirir, Bankın və onun üzvlərinin qarşılıqlı hüquq və öhdəlikləri qüvvədə qalır.

Maddə 31

Üzvlərin öhdəlikləri və borcların ödənilməsi

1. Bankın əməliyyatları dayandırıldığı halda, üzvlərin Bankın imzalanmış kapitalının ödənilməmiş hissəsinə görə olan öhdəlikləri, kreditorların bütün tələblərinin, o cümlədən şərti tələblərinin yerinə yetirilməsinə qədər qüvvədə olur.

2. Banka qarşı iddiası olan hər hansı bir iddiaçıya ödəniş edilməsindən əvvəl, Rəhbərlər Şurası Bankının aktivlərinin likvidləşdirilməsinə və reallaşdırılmasına dair lazımı tədbirlər görür, yerli qanun və qaydalara uyğun olaraq iddiaların prioritetliyinə görə onların qarşılınması üçün qərar verir.

Maddə 32

Aktivlərin bölüşdürülməsi

1. Kreditorlara olan öhdəliklər yerinə yetirilməyənədək və ya təmin edilməyənədək üzv ölkələrin Bankın əsas kapitalında olan paylarına görə aktivlərin bölgüsü aparılmır. Belə bölgü Rəhbərlər Şurası tərəfindən təsdiq olunmalıdır.

2. Bank aktivlərinin üzvlər arasında istənilən bölgüsü hər bir üzvün malik olduğu payla nisbətdə olur və əmanətçilərə prioritet verilməklə Bank tərəfindən ədalətli və düzgün hesab etdiyi vaxt və şəraitdə həyata keçirilir. Bölünmüş aktiv payları aktivin növünə eyni olmağa məcbur deyildir. Heç bir üzvə Banka olan öhdəliklərini yerinə yetirməyənədək aktivlərin bölgüsündə öz payını almaq hüququ verilmir.

3. Bu maddəyə uyğun olaraq, bölünmüş aktivləri alan istənilən üzv aktivlərə dair Bankın bölgüdən əvvəl malik olduğu hüquqlara malikdir.

VII fəsil

Status, toxunulmazlıq, istisnalar, imtiyazlar

Maddə 33

Hüquqi status

Bank tam hüquqi şəxs statusuna malik müstəqil beynəlxalq institutdur və aşağıdakı səlahiyyətlərə malikdir:

- i) müqavilə bağlamaq;
- ii) daşınmaz və daşınan əmlak əldə etmək və ona sərəncam vermək;
- iii) hüquqi işləri təşkil etmək.

Maddə 34

Arxivlərin toxunulmazlığı

Bankın arxivləri, ümumiyyətlə, ona aid və ya onun saxladığı bütün sənədlər yerləşdiyi yerdən asılı olmayaraq toxunulmazdır.

Maddə 35

Əməliyyatların məxfiliyi

Bank öz müştərilərinin hesablarına münasibətdə tam məxfiliyə əməl edir və üzvlər belə əməliyyatların toxunulmazlığına hörmət edir.

Maddə 36

Kommunikasiya üçün imtiyazlar

Bankın rəsmi əlaqələri İƏT-nin hər bir üzv ölkəsi ilə razılaşdırılır və bu müqavilə üzv ölkələrin digər beynəlxalq təşkilatlarla imzaladığı müqavilələrdən daha az əlverişli deyildir.

Maddə 37

Bank heyətinin toxunulmazlığı və imtiyazları

Bütün rəhbərlər, direktorlar, alternativ vəzifəli, prezident, Bankın rəsmiləri və işçiləri, əgər onlar yerli vətəndaş deyildirlərsə, üzv ölkələr tərəfindən oxşar beynəlxalq təşkilatların bənzər vəzifə tutan nümayəndələri, rəsmiləri və işçilərinə verilən immiqrasiya məhdudiyyətləri, əcnəbilər üçün qeydiyyat tələbləri və milli əmək fəaliyyəti öhdəliklərinə qarşı toxunulmazlıqlardan faydalanırlar.

Maddə 38

Yerinə yetirilmə

Hər bir İƏT-in üzv-ölkəsi öz hüquq sistemində müvafiq olaraq, öz ərazisində bu Nizamnamədə bəyan edilən müddəaların qüvvəyə minməsi üçün lazımi tədbirləri yerinə yetirir və məsələ ilə bağlı bu tədbirlər barədə Bankı məlumatlandırır.

VIII Fəsil

Düzəlişlər, şərh və arbitraj

Maddə 39

Düzəlişlər

1. Bu Nizamnaməyə yalnız Rəhbərlər Şurasının qərarı ilə düzəliş oluna bilər.
2. Bu Nizamnaməyə düzəliş etməklə bağlı Direktorlar Şurası və ya üzv tərəfindən verilən hər hansı təklif Rəhbərlər Şurasının sədrinə təqdim edilir. Düzəliş qəbul ediləndə Bank bunu bütün üzv-ölkələrə ünvanlanmış rəsmi bildirişlə təsdiq edir. Düzəlişlər, Rəhbərlər Şurası tərəfindən başqa vaxt müəyyənləşdirilmədiyi halda, bütün üzvlərə göndərilmiş rəsmi bildirişlərin göndərildiyi tarixdən 3 (üç) ay sonra qüvvəyə minir.

Maddə 40

Dil. İzahlar, tətbiq və arbitraj

1. Bankın rəsmi ünsiyyət dili ingilis dilidir. Bu Nizamnamənin ingiliscə mətni şərh və yerinə yetirilmə üçün autentik mətn hesab edilir.
2. Nizamnamənin müddələrinin şərh və yerinə yetirilməsi üzrə hər hansı suallar Rəhbərlər Şurasına təqdim edilir.
3. Bankın fəaliyyətinə aid olan və ya fəaliyyətindən irəli gələn hər hansı məsələ ilə bağlı Bank və üzv-ölkə, yaxud üzvlər arasında mübahisə baş verdiyi halda, belə mübahisə həll edilməsi üçün Rəhbərlər Şurasına təqdim edilir.

Maddə 41

Razılığın verilmiş hesab olunması

39-cu və 42-ci maddələrdə göstərilən fəaliyyətlər istisna olmaqla, Bank tərəfindən hər hansı fəaliyyətin həyata keçirilməsi üçün istənilən bir üzvün razılığı tələb olunduğu halda, təklif edilən fəaliyyət haqqında üzvə məlumatın verildiyi vaxtdan altmış 60 (altmış) gün müddətində üzv tərəfindən etiraz edilmədikdə üzvün razılıq verməsi hesab olunur.

IX Fəsil

Yekun müddəalar

Maddə 42

Ratifikasiya və ya qəbul

Bu Nizamnamə imzalayanlar tərəfindən ratifikasiya edilir və ya qəbul edilir. Ratifikasiya və ya qəbul vasitələri İƏT-nin Katibliyinə təqdim edilir və o, digər imzalayan tərəfləri hər bir belə təqdim etmə (ratifikasiya) və onun tarixi haqqında lazımi qaydada məlumatlandırır.

Maddə 43

İmzalanma və saxlanılma

1. Bu Nizamnamənin əslı ingılıs dilində, bir nüsxədə olmaqla İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının Katibliyində saxlanılır.

2. Bu sənəd Bankın Baş ofisi yarandıqda orada saxlanılır. Bank bu Nizamnamənin təsdiqlənmiş nüsxələrini bütün imzalayan tərəflərə, İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının Katibliyinə və Bankın üzvü olacaq digər ölkələrə göndərir.

Maddə 44 **Qüvvəyə minmə**

Bu Nizamnamə İƏT-ni təsis edən üç üzv-ölkə tərəfindən ratifikasiya və ya qəbul edilmə vasitələrinin depozitariyə verilməsindən sonra qüvvəyə minir. İƏT Katibliyi Nizamnamənin qüvvəyə minməsi tarixi (təsis tarixi) haqqında üzv-ölkələri xəbərdar edir.

Maddə 45 **Əməliyyatların başlanması**

1. Bu Nizamnamə qüvvəyə mindiyi andan hər bir üzv-ölkə bir rəhbər və bir alternativ rəhbər təyin edir.

2. Təsis etmə mərasimində Rəhbərlər Şurası:

a) Bankın Prezidentini təyin edir;

b) Bankın direktorlarının təyin edilməsi üçün hazırlıq tədbirləri görür;

c) Bankın fəaliyyətinin başlanması tarixinin müəyyən edilməsi üçün hazırlıq işlərini görür.

3. Bank əməliyyatlara başlama tarixi haqqında öz üzvlərini məlumatlandırır.

Təsdiq kimi müvafiq qaydada səlahiyyət almış nümayəndələr öz hökumətlərinin adından imzalarını çəkmişlər. İslamabad şəhərində 1995-ci il 15 mart tarixində ingilis dilində olan tək bir nüsxədə imzalanmışdır.

İran İslam Respublikası adından

Pakistan İslam Respublikası adından

Türkiyə Respublikası adından